

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 16ης Απριλίου 2015*

«Προδικαστική παραπομπή — Περιβάλλον — Οδηγία 2011/92/ΕΕ — Εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον — Κατασκευή εμπορικού κέντρου — Δεσμευτική ισχύς διοικητικής απόφασης περί μη διενέργειας εκτιμήσεως των επιπτώσεων — Μη συμμετοχή του κοινού»

Στην υπόθεση C-570/13,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής απόφασης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Verwaltungsgerichtshof (Αυστρία) με απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 2013, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 6 Νοεμβρίου 2013, στο πλαίσιο της δίκης

Karoline Gruber

κατά

Unabhängiger Verwaltungssenat für Kärnten,

EMA Beratungs- und Handels GmbH,

Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους T. von Danwitz, πρόεδρο τμήματος, C. Vajda, A. Rosas, E. Juhász (εισηγητή), και D. Šváby, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: K. Malacek, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 9ης Οκτωβρίου 2014,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η K. Gruber, εκπροσωπούμενη από τον W. List, Rechtsanwalt,
- η EMA Beratungs- und Handels GmbH, εκπροσωπούμενη από τον B. Peck, Rechtsanwalt,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pesendorfer,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον G. Wilms και τη L. Pignataro-Nolin,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 13ης Νοεμβρίου 2014,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 11 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ 2012, L 26, σ. 1).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της K. Gruber, αφενός, και των Unabhängiger Verwaltungssenat für Kärnten (στο εξής: UVK), EMA Beratungs- und Handels GmbH (στο εξής: EMA) και Bundesminister für Wirtschaft, Familie und Jugend (ομοσπονδιακού υπουργού οικονομίας, οικογένειας και νεότητας), αφετέρου, με αντικείμενο απόφαση αδειοδοτήσεως για κατασκευή και εκμετάλλευση εμπορικού κέντρου επί οικοπέδου που γειτνιάζει με ακίνητο ιδιοκτησίας της K. Gruber.

Το νομικό πλαίσιο

Το διεθνές δίκαιο

- 3 Η Σύμβαση για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα (στο εξής: Σύμβαση του Aarhus) εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 2005/17/ΕΚ του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2005 (ΕΕ L 124, σ. 1).
- 4 Το άρθρο 9, παράγραφος 2, της Συμβάσεως αυτής ορίζει τα εξής:

«2. Κάθε μέρος, στο πλαίσιο της εθνικής του νομοθεσίας, εξασφαλίζει ότι το ενδιαφερόμενο κοινό

α) το οποίο έχει επαρκές συμφέρον

ή, εναλλακτικά,

β) το οποίο ισχυρίζεται προσβολή δικαιώματος, σε περίπτωση που η διοικητική δικονομία ενός μέρους το απαιτεί ως προϋπόθεση,

διαθέτει πρόσβαση σε διαδικασία επανεξέτασης ενώπιον δικαστηρίου ή/και άλλου ανεξάρτητου και αμερόληπτου φορέα που καθορίζεται διά νόμου, προκειμένου να προσβάλει την ουσιαστική και τυπική νομιμότητα οποιασδήποτε απόφασης, πράξης ή παράλειψης που υπόκειται στις διατάξεις του άρθρου 6 και, σε περίπτωση που προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο και υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 3, άλλων σχετικών διατάξεων της παρούσας Σύμβασης.

Το επαρκές συμφέρον και η προσβολή δικαιώματος προσδιορίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εθνικού δικαίου και σύμφωνα με τον σκοπό να παρασχεθεί στο ενδιαφερόμενο κοινό ευρεία πρόσβαση στη δικαιοσύνη εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας Σύμβασης. Για τον σκοπό αυτόν, κρίνεται επαρκές για τον σκοπό του στοιχείου α), το συμφέρον οποιουδήποτε μη κυβερνητικού

οργανισμού ο οποίος πληροί τις απαιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 5. Οι εν λόγω οργανισμοί θεωρείται επίσης ότι έχουν δικαιώματα που μπορούν να προσβληθούν για τον σκοπό του ανωτέρω στοιχείου β).

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου 2 δεν αποκλείουν τη δυνατότητα προκαταρκτικής διαδικασίας επανεξέτασης ενώπιον διοικητικής αρχής και δεν επηρεάζουν την απαίτηση να εξαντληθούν οι διαδικασίες διοικητικής επανεξέτασης πριν από την προσφυγή σε ένδικες διαδικασίες, σε περίπτωση που το εθνικό δίκαιο προβλέπει την εν λόγω απαίτηση.»

Το δίκαιο της Ένωσης

- 5 Κατά την αιτιολογική σκέψη 5 της οδηγίας 2003/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού στην κατάρτιση ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν το περιβάλλον και με την τροποποίηση, όσον αφορά τη συμμετοχή του κοινού και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, των οδηγιών 85/337/ΕΟΚ και 96/61/EK του Συμβουλίου (ΕΕ L 156, σ. 17):

«Στις 25 Ιουνίου 1998, η Κοινότητα υπέγραψε τη σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη του ΟΗΕ (UNECE), για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα σχετικά με το περιβάλλον (“Σύμβαση του Aarhus”). Το κοινοτικό δίκαιο θα πρέπει να ευθυγραμμισθεί καταλλήλως με την εν λόγω Σύμβαση ενόψει την επικύρωσής της από την Κοινότητα.»

- 6 Το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχεία δ' και ε', της οδηγίας 2011/92 περιλαμβάνει τους εξής ορισμούς:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

[...]

δ) “κοινό”: ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα καθώς και, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική, οι ενώσεις, οι οργανώσεις και οι ομάδες αυτών·

ε) “ενδιαφερόμενο κοινό”: το κοινό το οποίο θίγεται ή ενδέχεται να θιγεί ή του οποίου διακυβεύονται συμφέροντα από τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων σχετικά με το περιβάλλον που αναφέρονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2. Για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις που προάγουν την προστασία του περιβάλλοντος και ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις οι οποίες καθορίζονται από την οικεία εθνική νομοθεσία θεωρούνται ότι έχουν συμφέροντα που διακυβεύονται.»

- 7 Το άρθρο 2 της εν λόγω οδηγίας ορίζει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλισθεί ότι, πριν χορηγηθεί η άδεια, τα έργα τα οποία ενδέχεται να έχουν σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον λόγω, μεταξύ άλλων, της φύσεως, του μεγέθους ή της θέσεώς τους υπόκεινται σε παροχή άδειας και εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Αυτά τα έργα ορίζονται στο άρθρο 4.

2. Η εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον μπορεί να εντάσσεται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των υπάρχουσών διαδικασιών παροχής αδειών για έργα ή, αν δεν υπάρχει τέτοια διαδικασία, στα πλαίσια άλλων διαδικασιών ή των διαδικασιών που θα θεσπισθούν για την εκπλήρωση των στόχων της παρούσας οδηγίας.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέψουν ενιαία διαδικασία για την εκπλήρωση των απαιτήσεων της παρούσας οδηγίας και της οδηγίας 2008/1/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης [ΕΕ L 24, σ. 8].

[...]»

8 Κατά το άρθρο 4 της εν λόγω οδηγίας:

«1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 2 παράγραφος 4, τα έργα που απαριθμούνται στο παράρτημα I υποβάλλονται σε εκτίμηση σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 2 παράγραφος 4, για τα έργα που απαριθμούνται στο παράρτημα II, τα κράτη μέλη αποφασίζουν κατά πόσο το έργο θα υποβληθεί σε εκτίμηση σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10. Τα κράτη μέλη αποφασίζουν βάσει:

α) κατά περίπτωση εξέτασης·

ή

β) κατωτάτων ορίων ή κριτηρίων που καθορίζει το κράτος μέλος,

Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν και τις δύο διαδικασίες που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β).

3. Όταν διεξάγεται κατά περίπτωση εξέταση ή όταν έχουν τεθεί κατώτατα όρια ή κριτήρια για τους σκοπούς της παραγράφου 2, λαμβάνονται υπόψη τα σχετικά κριτήρια επιλογής που ορίζονται στο παράρτημα III.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αποφάσεις που λαμβάνει η αρμόδια αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 2 είναι διαθέσιμες στο κοινό.»

9 Το άρθρο 11 της οδηγίας 2011/92 ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σύμφωνα με την εθνική έννομη τάξη τους, το ενδιαφερόμενο κοινό:

α) που έχει επαρκές συμφέρον ή, εναλλακτικά·

β) που υποστηρίζει ότι επέρχεται προσβολή δικαιώματος, εάν αυτό απαιτείται ως προϋπόθεση από το διοικητικό δικονομικό δίκαιο ενός κράτους μέλους,

έχει πρόσβαση σε μια διαδικασία εξέτασης ενώπιον δικαστηρίου ή άλλου ανεξάρτητου και αμερόληπτου οργάνου συσταθέντος νομοθετικώς, προκειμένου να αμφισβητήσει την ουσιαστική ή τη διαδικαστική νομιμότητα αποφάσεων, πράξεων ή παραλείψεων που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρούσας οδηγίας περί συμμετοχής του κοινού.

2. Τα κράτη μέλη καθορίζουν σε ποια φάση είναι δυνατόν να προσβάλλονται αποφάσεις, πράξεις ή παραλείψεις.

3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τι αποτελεί επαρκές συμφέρον και τι προσβολή δικαιώματος, με σταθερό γνώμονα να παρέχεται στο ενδιαφερόμενο κοινό ευρεία πρόσβαση στη δικαιοσύνη. Προς τούτο, το συμφέρον κάθε μη κυβερνητικής οργάνωσης που πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 1

παράγραφος 2, θεωρείται επαρκές για τους σκοπούς του στοιχείου α) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου. Οι οργανώσεις αυτές θεωρείται επίσης ότι έχουν δικαιώματα που μπορούν να προσβληθούν, για τους σκοπούς του στοιχείου β) της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

4. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν αποκλείουν τη δυνατότητα μιας προκαταρκτικής διαδικασίας αναθεώρησης ενώπιον διοικητικής αρχής και δεν θίγουν την απαίτηση να εξαντλούνται οι διοικητικές διαδικασίες αναθεώρησης πριν από την προσφυγή σε δικαστικές διαδικασίες αναθεώρησης, όπου υφίσταται τέτοιου είδους απαίτηση κατά το εθνικό δίκαιο.

Οι σχετικές διαδικασίες πρέπει να είναι ορθές, δίκαιες, εμπρόθεσμες και να μην έχουν απαγορευτικό κόστος.

5. Για τη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των διατάξεων του παρόντος άρθρου, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να τίθενται στη διάθεση του κοινού οι πρακτικές πληροφορίες σχετικά με την πρόσβαση στις διοικητικές και δικαστικές διαδικασίες αναθεώρησης.»

Το αυστριακό δίκαιο

- 10 Το άρθρο 3 του νόμου περί της εκτιμήσεως περιβαλλοντικών επιπτώσεων (Umweltverträglichkeitsprüfungsgesetz), όπως ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης (BGBl. I. 87/2009, στο εξής: UVP-G 2000), ορίζει στην παράγραφο 7:

«Κατόπιν αιτήσεως του υποβάλλοντος/της υποβάλλουσας το σχέδιο, της συμπράττουσας με αυτόν/αυτήν διοικητικής αρχής ή του διαμεσολαβητή για το περιβάλλον [Umweltanwalt], η αρμόδια αρχή διαπιστώνει εάν η υλοποίηση συγκεκριμένου σχεδίου προαπαιτεί την εκπόνηση μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων δυνάμει του παρόντος ομοσπονδιακού νόμου [...]. Η πράξη εκδίδεται σε πρώτο και δεύτερο βαθμό εντός εκάστοτε προθεσμίας έξι εβδομάδων και κοινοποιείται. Ο υποβάλλων/η υποβάλλουσα το σχέδιο, η συμπράττουσα διοικητική αρχή, ο διαμεσολαβητής για το περιβάλλον [Umweltanwalt] και ο εμπλεκόμενος δήμος έχουν την ιδιότητα των μετεχόντων στη διαδικασία. [...] Η διοικητική αρχή κοινοποιεί ή θέτει στη διάθεση του κοινού με τον πλέον πρόσφορο τρόπο το ουσιώδες περιεχόμενο και την ουσιώδη αιτιολογία της πράξεως. Ο εμπλεκόμενος δήμος δύναται να ασκήσει προσφυγή κατά της πράξεως ενώπιον του Verwaltungsgerichtshof. [...]»

- 11 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, μετά την επέλευση των πραγματικών περιστατικών της ενώπιον του εκκρεμούσας υποθέσεως, ο UVP-G 2000 τροποποιήθηκε με νόμο (BGBl. I. 77/2012), ο οποίος προσέθεσε στο ως άνω άρθρο 3 την παράγραφο 7a, προκειμένου να παρασχεθεί στις αναγνωρισμένες περιβαλλοντικές οργανώσεις η δυνατότητα προσφυγής κατά αρνητικών αναγνωριστικών αποφάσεων σε υποθέσεις εκτιμήσεως περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

- 12 Το άρθρο 74, παράγραφος 2, του κώδικα του 1994 περί ασκήσεως βιοτεχνικών, εμπορικών και βιομηχανικών επαγγελμάτων (στο εξής: Gewerbeordnung) προβλέπει τα εξής:

«2) Για την κατασκευή ή λειτουργία βιομηχανικών ή εμπορικών εγκαταστάσεων απαιτείται άδεια της υπηρεσίας οσάκις, λόγω της χρήσεως μηχανημάτων και εργαλείων, του τρόπου λειτουργίας τους, του εξοπλισμού τους ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, τα τελευταία δύνανται:

1. να θέσουν σε κίνδυνο τη ζωή ή την υγεία [...] των περιοίκων [...] ή τις ιδιοκτησίες ή άλλα εμπράγματα δικαιώματα, [...]
2. να προκαλέσουν οχλήσεις στους περιοίκους λόγω δυσοσμίας, θορύβων, καπνού, σκόνης, δονήσεων ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο [...]».

- 13 Κατά το άρθρο 75, παράγραφος 2, του Gewerbeordnung, περίοικος είναι κάθε πρόσωπο το οποίο θα μπορούσε να διατρέξει κίνδυνο ή να παρενοχληθεί ή του οποίου η ιδιοκτησία ή άλλα εμπράγματα δικαιώματα θα μπορούσαν να προσβληθούν λόγω της κατασκευής, της ύπαρξης ή της λειτουργίας μιας επιχειρησιακής εγκαταστάσεως.
- 14 Το άρθρο 77, παράγραφος 1, του Gewerbeordnung ορίζει ότι «[η] επιχειρησιακή εγκατάσταση αδειοδοτείται εφόσον [...] αναμένεται ότι [...] μπορούν να αποτραπούν οι κατά τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως προβλέψιμοι κίνδυνοι, κατά την έννοια του άρθρου 74, παράγραφος 2, σημείο 1, και ότι μπορούν να περιορισθούν σε εύλογο μέτρο οι κατά την έννοια του άρθρου 74, παράγραφος 2, σημεία 2 έως 5, οχλήσεις, προσβολές ή δυσμενείς επιδράσεις».
- 15 Κατά το άρθρο 356, παράγραφος 1, του Gewerbeordnung, εάν προβλέπεται προφορική διαδικασία, η υπηρεσία οφείλει να γνωστοποιήσει στους περιοίκους το αντικείμενο, τον χρόνο και τον τόπο αυτής, καθώς και τις προϋποθέσεις διατηρήσεως της ιδιότητας του μετέχοντος στη διαδικασία.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 16 Στις 21 Φεβρουαρίου 2012 το UVK χορήγησε στην EMA, βάσει του Gewerbeordnung, άδεια κατασκευής και εκμεταλλεύσεως εμπορικού κέντρου στο Klagenfurt am Wörthersee (Αυστρία), συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 11 437,58 m², επί οικοπέδου που γειτνιάζει σε ακίνητο ιδιοκτησίας της K. Gruber.
- 17 Η K. Gruber άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου προσφυγή με αίτημα την ακύρωση της ως άνω αποφάσεως, καθότι, μεταξύ άλλων, η αδειοδότηση αυτή έπρεπε να έχει εξαρτηθεί από τη διενέργεια εκτιμήσεως περιβαλλοντικών επιπτώσεων (στο εξής: ΕΠΕ), βάσει του UVP-G 2000.
- 18 Προς στήριξη της προσφυγής αυτής, προέβαλε τον παράνομο χαρακτήρα της από 21 Ιουλίου 2010 αναγνωριστικής αποφάσεως περί ΕΠΕ της Κυβερνήσεως του ομόσπονδου κράτους της Καρινθίας, με την οποία η εν λόγω κυβέρνηση έκρινε, στηριζόμενη στο άρθρο 3, παράγραφος 7, του UVP-G 2000, ότι δεν έπρεπε να διενεργηθεί ΕΠΕ όσον αφορά το επίμαχο σχεδιαζόμενο έργο.
- 19 Σύμφωνα με τις ενστάσεις που προέβαλε η K. Gruber στις 8 Μαρτίου 2011, η ανωτέρω αναγνωριστική απόφαση περί ΕΠΕ ήταν αστήρικτη λόγω της ανακρίβειας των στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν και των μέτρων που ελήφθησαν προκειμένου να στοιχειοθετηθεί ότι το προμνησθέν εμπορικό κέντρο δεν εγκυμονούσε κινδύνους για την υγεία. Επιπλέον, η K. Gruber, η οποία, υπό την ιδιότητα του περιοίκου, δεν νομιμοποιείτο να ασκήσει προσφυγή κατά τέτοιου είδους αποφάσεως, δήλωσε στο αιτούν δικαστήριο ότι έλαβε αντίγραφο της αποφάσεως μόνο σε χρόνο μεταγενέστερο της λήψεως της από τη διοικητική αρχή.
- 20 Το UVK υποστηρίζει ότι η αναγνωριστική απόφαση περί ΕΠΕ κατέστη απρόσβλητη, καθότι δεν προσβλήθηκε εμπροθέσμως από πρόσωπο νομιμοποιούμενο προς τούτο. Κατά το UVK, δεδομένης της δεσμευτικής ισχύος της προμνησθείσας αποφάσεως, το ίδιο δεσμευόταν από αυτήν και δεν μπορούσε να προβεί σε καμία αξιολόγηση επί του περιεχομένου της κατά τη διαδικασία αδειοδοτήσεως.
- 21 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, καίτοι το Gewerbeordnung παρέχει στους περιοίκους τη δυνατότητα να προβάλουν ενστάσεις κατά τη διάρκεια της διαδικασίας χορηγήσεως άδειας για κατασκευή και εκμετάλλευση εγκαταστάσεως εμπορικής χρήσεως ή να ασκούν προσφυγή κατά της τελικής αποφάσεως περί κατασκευής και εκμεταλλεύσεως οσάκις η εγκατάσταση αυτή εγκυμονεί κινδύνους για τη ζωή, την υγεία ή την περιουσία τους, εντούτοις δεν έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν απευθείας προσφυγή κατά της προηγούμενης αποφάσεως κυβερνήσεως περί μη διενέργειας ΕΠΕ όσον αφορά την εν λόγω εγκατάσταση.

- 22 Το ανωτέρω δικαστήριο αναφέρει ότι το άρθρο 3, παράγραφος 7, του UVP-G 2000 επιφυλάσσει αποκλειστικώς στον υποβάλλοντα το σχέδιο, στις συμπράττουσες διοικητικές αρχές, στον διαμεσολαβητή για το περιβάλλον και στον εμπλεκόμενο δήμο την ιδιότητα του μετέχοντος στη διαδικασία και, ως εκ τούτου, τη δυνατότητα να παρέμβουν διαρκούσης της διαδικασίας για την έκδοση αναγνωριστικής απόφασης περί ΕΠΕ και να ασκήσουν προσφυγή κατά της τελευταίας.
- 23 Το αιτούν δικαστήριο αποσαφηνίζει ότι, καίτοι οι περίοικοι του σχεδιαζόμενου έργου, όπως η K. Gruber, δεν έχουν την ιδιότητα του μετέχοντος στη διαδικασία που καταλήγει στην έκδοση αναγνωριστικής απόφασης περί ΕΠΕ, δεσμεύονται, ωστόσο, όπως οι εθνικές αρχές και τα εθνικά δικαστήρια, από μια τέτοια απόφαση που κατέστη απρόσβλητη.
- 24 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατά πόσον συνάδει προς το δίκαιο της Ένωσης η δεσμευτική ισχύς που αναπτύσσουν ως προς τις μετέπειτα διαδικασίες οι αναγνωριστικές αποφάσεις περί ΕΠΕ.
- 25 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Verwaltungsgerichtshof αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης, ειδικότερα στην οδηγία 2011/92 [...], και συγκεκριμένα, στο άρθρο 11 αυτής, το εθνικό καθεστώς βάσει του οποίου απόφαση που αποφαινεται ότι δεν απαιτείται [ΕΠΕ] για ένα συγκεκριμένο έργο αναπτύσσει δεσμευτική ισχύ και έναντι των περιοίκων οι οποίοι δεν είχαν την ιδιότητα των μετεχόντων στην προηγηθείσα διαδικασία, δύναται δε να αντιταχθεί στους εν λόγω περιοίκους στο πλαίσιο της μετέπειτα διαδικασίας αδειοδότησεως, ακόμη και όταν οι περίοικοι έχουν τη δυνατότητα υποβολής ενστάσεων κατά του σχεδιαζόμενου έργου (οι οποίες στην υπό κρίση υπόθεση έγκεινται στους κινδύνους που ενέχουν οι επιπτώσεις του έργου για τη ζωή, την υγεία ή την περιουσία τους ή/ και στη δυσανάλογη όχληση λόγω δυσσομίας, θορύβων, καπνού, σκόνης, δονήσεων ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο);
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα: Επιβάλλεται από το δίκαιο της Ένωσης, και ιδίως από την απευθείας εφαρμογή της οδηγίας 2011/92, η μη αναγνώριση δεσμευτικής ισχύος κατά τα εκτιθέμενα στο πρώτο ερώτημα;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 26 Προκαταρκτικώς, πρέπει να επισημανθεί ότι η K. Gruber άσκησε προσφυγή κατά αποφάσεως του UVK της 21ης Φεβρουαρίου 2012. Την ημερομηνία αυτή η οδηγία 2011/92 είχε ήδη τεθεί σε ισχύ. Κατά συνέπεια, η εν λόγω οδηγία έχει εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση.
- 27 Εντούτοις, στο πλαίσιο της προσφυγής αυτής, η ανωτέρω προσφεύγουσα αμφισβητεί, επί της ουσίας, την αναγνωριστική απόφαση περί ΕΠΕ, την οποία εξέδωσε η Κυβέρνηση του ομόσπονδου κράτους της Καρινθίας στις 21 Ιουλίου 2010. Επομένως, για την εκτίμηση της νομικής θέσεως της K. Gruber κατά την ως άνω ημερομηνία, θα μπορούσαν να ληφθούν επίσης υπόψη οι διατάξεις της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1985, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων κα ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 175, σ. 40), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2003/35.
- 28 Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις των οδηγιών 85/337 και 2011/92, οι οποίες είναι ή θα μπορούσαν ενδεχομένως να είναι κρίσιμες εν προκειμένω, είναι ουσιαστικά πανομοιότυπες. Συγκεκριμένα, οι διατάξεις των άρθρων 1, 2, 4 και 11 της οδηγίας 2011/92, οι οποίες παρατίθενται στις σκέψεις 6 έως 9 της παρούσας αποφάσεως, αντιστοιχούν στις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 4 και 10α της οδηγίας 85/337.
- 29 Με τα δύο προδικαστικά ερωτήματα, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί κατά πόσον το άρθρο 11 της οδηγίας 2011/92 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική κανονιστική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, δυνάμει της

οποίας η διοικητική απόφαση με την οποία διαπιστώνεται ότι δεν πρέπει να διενεργηθεί ΕΠΕ για σχεδιαζόμενο έργο αναπτύσσει δεσμευτική ισχύ έναντι των περιοίκων, όπως η K. Gruber, οι οποίοι δεν νομιμοποιούνταν να προσφύγουν κατά της εν λόγω διοικητικής αποφάσεως.

- 30 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2011/92, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, σύμφωνα με το εθνικό νομικό τους σύστημα, το «ενδιαφερόμενο κοινό», το οποίο είτε έχει επαρκές έννομο συμφέρον είτε υποστηρίζει ότι επέρχεται προσβολή δικαιώματος, εάν αυτό απαιτείται ως προϋπόθεση από το διοικητικό δικονομικό δίκαιο ενός κράτους μέλους, έχει πρόσβαση σε διαδικασία εξετάσεως, προκειμένου να αμφισβητήσει την ουσιαστική ή τη διαδικαστική νομιμότητα αποφάσεων, πράξεων ή παραλείψεων που εμπίπτουν στις διατάξεις της οδηγίας 2011/92.
- 31 Κατά τον διαλαμβανόμενο στο άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 2011/92 ορισμό, ως «ενδιαφερόμενο κοινό» νοείται το κοινό το οποίο θίγεται ή ενδέχεται να θιγεί από τις διαδικασίες λήψεως αποφάσεων περί ΕΠΕ, ή του οποίου τα συμφέροντα διακυβεύονται στο πλαίσιο των εν λόγω διαδικασιών.
- 32 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι πρέπει να νομιμοποιούνται να ασκήσουν προσφυγή, κατά την έννοια της προμνησθείσας διατάξεως 11, όχι όλα τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα ή οι οργανισμοί που εμπίπτουν στην έννοια του «ενδιαφερόμενου κοινού», αλλά μόνον τα πρόσωπα εκείνα που έχουν επαρκές έννομο συμφέρον ή, ενδεχομένως, προβάλλουν προσβολή δικαιώματος.
- 33 Το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2011/92 καθορίζει δύο περιπτώσεις ως προς τις προϋποθέσεις παραδεκτού των προσφυγών που ασκούν μέλη του «ενδιαφερόμενου κοινού» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής. Τουτέστιν, το παραδεκτό της προσφυγής μπορεί να εξαρτάται από την ύπαρξη είτε «επαρκούς [έννομου] συμφέροντος» είτε «προσβολής δικαιώματος», αναλόγως ποια από αυτές τις προϋποθέσεις προβλέπει η εθνική νομοθεσία (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein-Westfalen, C-115/09, EU:C:2011:289, σκέψη 38).
- 34 Προκειμένου να ευθυγραμμίσει «καταλλήλως» την οδηγία 85/337 με τη Σύμβαση του Aarhus, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 5 της οδηγίας 2003/35, το άρθρο 10α, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 85/337, στο οποίο αντιστοιχεί το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2011/92, επαναλαμβάνει με σχεδόν πανομοιότυπη διατύπωση το άρθρο 9, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της Συμβάσεως αυτής, και, ως εκ τούτου, πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα των σκοπών της εν λόγω Συμβάσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein-Westfalen, C-115/09, EU:C:2011:289, σκέψη 41).
- 35 Σύμφωνα με τις ενδείξεις που περιλαμβάνονται στον οδηγό για την εφαρμογή της Συμβάσεως του Aarhus, τις οποίες μπορεί να λάβει υπόψη το Δικαστήριο προκειμένου να ερμηνεύσει το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2011/92 (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Solvay κ.λπ., C-182/10, EU:C:2012:82, σκέψη 28), οι δύο περιπτώσεις σε σχέση με το παραδεκτό των διαδικασιών επανεξετάσεως του άρθρου 9, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της Συμβάσεως αυτής αποτελούν, ενόψει των διαφορών μεταξύ των νομικών συστημάτων των συμβαλλομένων μερών, δυο ισοδύναμα μέσα τα οποία αποσκοπούν στο ίδιο αποτέλεσμα.
- 36 Το άρθρο 11, παράγραφος 3, της οδηγίας 2011/92 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη καθορίζουν τι συνιστά είτε επαρκές έννομο συμφέρον είτε προσβολή δικαιώματος, σύμφωνα με τον σκοπό της παροχής στο ενδιαφερόμενο κοινό ευρείας προσβάσεως στη δικαιοσύνη. Συναφώς, το άρθρο 9, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της Συμβάσεως του Aarhus ορίζει ότι το τι συνιστά είτε επαρκές έννομο συμφέρον είτε προσβολή δικαιώματος προσδιορίζεται «σύμφωνα με τις απαιτήσεις του εθνικού δικαίου και σύμφωνα με τον σκοπό να παρασχεθεί στο ενδιαφερόμενο κοινό ευρεία πρόσβαση στη δικαιοσύνη». Τηρουμένου του σκοπού αυτού, η εφαρμογή της ως άνω προϋποθέσεως παραδεκτού εμπίπτει στο εθνικό δίκαιο.

- 37 Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι, όταν, ελλείψει σχετικών κανόνων στο δίκαιο της Ένωσης, απόκειται στην εσωτερική έννομη τάξη κάθε κράτους μέλους να καθορίσει τα αρμόδια δικαστήρια και να ρυθμίσει τις δικονομικές προϋποθέσεις για την άσκηση ένδικων βοηθημάτων προς εξασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων που οι πολίτες αντλούν από το δίκαιο της Ένωσης, οι προϋποθέσεις αυτές δεν πρέπει να είναι λιγότερο ευνοϊκές από αυτές που διέπουν παρεμφερή ένδικα βοηθήματα του εσωτερικού δικαίου (αρχή της ισοδυναμίας) και δεν πρέπει να καθιστούν ανέφικτη ή υπέρμετρα δυσχερή στην πράξη την άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχει η έννομη τάξη της Ένωσης (αρχή της αποτελεσματικότητας) (απόφαση Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein-Westfalen, C-115/09, EU:C:2011:289, σκέψη 43).
- 38 Επομένως, τα κράτη μέλη διαθέτουν ευρύ περιθώριο εκτιμήσεως κατά τον καθορισμό του τι συνιστά «επαρκές [έννομο] συμφέρον» ή «προσβολή δικαιώματος» (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein-Westfalen, C-115/09, EU:C:2011:289, σκέψη 55, καθώς και Gemeinde Altrip κ.λπ., C-72/12, EU:C:2013:712, σκέψη 50).
- 39 Εντούτοις, από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 11, παράγραφος 3, της οδηγίας 2011/92, καθώς και του άρθρου 9, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, της Συμβάσεως του Aarhus προκύπτει ότι το προμνησθέν περιθώριο εκτιμήσεως οριοθετείται από την τήρηση του σκοπού που συνίσταται στην παροχή στο ενδιαφερόμενο κοινό ευρείας προσβάσεως στη δικαιοσύνη.
- 40 Ως εκ τούτου, μολονότι είναι θεμιτό ο εθνικός νομοθέτης, μεταξύ άλλων, να περιορίζει τα δικαιώματα των οποίων την προσβολή μπορούν να προβάλλουν οι ιδιώτες στο πλαίσιο ένδικου βοηθήματος κατά αποφάσεως, πράξεως ή παραλείψεως του άρθρου 11 της οδηγίας 2011/92 μόνο στα υποκειμενικά δικαιώματα δημοσίου δικαίου, δηλαδή στα ατομικά δικαιώματα που ενδέχεται, αναλόγως του εθνικού δικαίου, να χαρακτηρίζονται ως υποκειμενικά δικαιώματα δημοσίου δικαίου (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, Landesverband Nordrhein-Westfalen, C-115/09, EU:C:2011:289, σκέψεις 36 και 45), δεν μπορούν να ερμηνεύονται συσταλτικά οι διατάξεις του άρθρου αυτού σχετικά με τα δικαιώματα προσφυγής των μελών του κοινού το οποίο αφορούν οι εμπίπτουσες στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής αποφάσεις, πράξεις ή παραλείψεις.
- 41 Εν προκειμένω, από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι η K. Gruber είναι «περιοίκος» κατά το άρθρο 75, παράγραφος 2, του Gewerbeordnung, έννοια στην οποία εμπίπτουν τα πρόσωπα εκείνα τα οποία θα μπορούσαν να εκτεθούν σε κινδύνους ή οχλήσεις, καθώς και εκείνα των οποίων το δικαίωμα ιδιοκτησίας ή άλλα εμπράγματα δικαιώματα θα μπορούσαν να προσβληθούν λόγω της κατασκευής, ύπαρξης ή λειτουργίας επιχειρησιακής εγκαταστάσεως.
- 42 Λαμβανομένου υπόψη του γράμματος της διατάξεως αυτής, τα πρόσωπα που εμπίπτουν στην έννοια του «περιοίκου» μπορούν προφανώς να συγκαταλέγονται στο «ενδιαφερόμενο κοινό» κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, της οδηγίας 2011/92. Οι «περιοίκοι», όμως, αυτοί νομιμοποιούνται να προσφύγουν μόνον κατά της άδειας κατασκευής ή εκμεταλλεύσεως μιας επιχειρησιακής εγκαταστάσεως. Δεδομένου ότι δεν είναι μετέχοντες στη διαδικασία για τη διαπίστωση της αναγκαιότητας διενέργειας ΕΠΕ, δεν μπορούν ούτε να αμφισβητήσουν την απόφαση αυτή στο πλαίσιο ενδεχόμενης προσφυγής κατά της αποφάσεως περί αδειοδοτήσεως. Επομένως, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα προσφυγής κατά των αποφάσεων με τις οποίες διαπιστώνεται η αναγκαιότητα διενέργειας ΕΠΕ ενός σχεδίου μόνον στους υποβάλλοντες το σχέδιο, στις συμπράττουσες με αυτούς διοικητικές αρχές, στον διαμεσολαβητή για το περιβάλλον (Umweltanwalt) και στον εμπλεκόμενο δήμο, ο UVP-G 2000 στερεί το δικαίωμα αυτό προσφυγής από μεγάλο αριθμό ιδιωτών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των «περιοίκων» που ενδέχεται να πληρούν τους προβλεπόμενους στο άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας 2011/92 όρους.
- 43 Ο σχεδόν γενικός αυτός αποκλεισμός περιορίζει το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διατάξεως του ως άνω άρθρου 11, παράγραφος 1, και δεν είναι, επομένως, συμβατός με την οδηγία 2011/92.

- 44 Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι μια ληφθείσα βάσει τέτοιας εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως διοικητική απόφαση περί μη διενέργειας ΕΠΕ δεν μπορεί να εμποδίζει ιδιώτη ο οποίος συγκαταλέγεται στο «ενδιαφερόμενο κοινό» κατά την έννοια της διατάξεως αυτής και ο οποίος πληροί τα προβλεπόμενα από το εθνικό δίκαιο κριτήρια ως προς το «επαρκές [έννομο συμφέρον]» ή, ενδεχομένως, την «προσβολή δικαιώματος» να αμφισβητήσει την ίδια αυτή διοικητική απόφαση στο πλαίσιο ένδικου βοηθήματος ασκούμενου είτε κατά της τελευταίας είτε κατά μεταγενέστερης αποφάσεως περί αδειοδοτήσεως.
- 45 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι η διαπίστωση του μη συμβατού της επίμαχης στην κύρια δίκη εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως με την οδηγία 2011/92 δεν περιορίζει τη δυνατότητα του κράτους μέλους να καθορίζει τι συνιστά, στην εθνική του έννομη τάξη, «επαρκές [έννομο] συμφέρον» ή «προσβολή δικαιώματος», ακόμα και ως προς ιδιώτες που εμπίπτουν στο «ενδιαφερόμενο κοινό», συμπεριλαμβανομένων των περιοίκων στους οποίους κατ' αρχήν πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα ασκήσεως ένδικου βοηθήματος.
- 46 Προκειμένου να είναι παραδεκτό το ένδικο μέσο που ασκεί ιδιώτης, πρέπει να πληρούνται και να διαπιστώνονται από εθνικό δικαστήριο τα προβλεπόμενα από το εθνικό δίκαιο σύμφωνα με την οδηγία 2011/92 κριτήρια ως προς το «επαρκές [έννομο] συμφέρον» ή την «προσβολή δικαιώματος». Σε τέτοια περίπτωση, πρέπει επίσης να διαπιστώνεται η έλλειψη δεσμευτικής ισχύος της διοικητικής αποφάσεως περί της αναγκαιότητας να διενεργηθεί ΕΠΕ.
- 47 Παρά το περιθώριο εκτιμήσεως που διαθέτει ένα κράτος μέλος, δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 2, της οδηγίας 2011/92, κατά το οποίο η ΕΠΕ μπορεί να εντάσσεται στο πλαίσιο των υπαρχουσών διαδικασιών παροχής αδειών για έργα ή, αν δεν υπάρχει τέτοια διαδικασία, στο πλαίσιο άλλων διαδικασιών που εξυπηρετούν τους σκοπούς της οδηγίας αυτής, πρέπει να υπομνησθεί ότι μια διαδικασία όπως η διεπόμενη, μεταξύ άλλων, από τα άρθρα 74, παράγραφος 2, και 77, παράγραφος 1, του Gewerbeordnung δεν μπορεί να πληροί τις απαιτήσεις της περί ΕΠΕ νομοθεσίας της Ένωσης.
- 48 Είναι προφανές ότι οι διατάξεις του Gewerbeordnung προβλέπουν, υπέρ των περιοίκων, τη δυνατότητα προβολής ενστάσεων, διαρκούσης της διαδικασίας αδειοδοτήσεως εγκαταστάσεως βιομηχανικής ή εμπορικής χρήσεως, όταν η υλοποίηση μιας τέτοιας εγκαταστάσεως ενδέχεται να θέσει σε κίνδυνο τη ζωή, την υγεία ή την ιδιοκτησία τους ή να τους προκαλέσει οχλήσεις.
- 49 Εντούτοις, μια τέτοια διαδικασία αφορά κυρίως την προστασία του ιδιωτικού συμφέροντος των ιδιωτών και δεν έχει ειδικούς περιβαλλοντολογικούς σκοπούς προς όφελος της κοινωνίας.
- 50 Καίτοι είναι δυνατόν να ενταχθεί η διαδικασία ΕΠΕ στο πλαίσιο άλλης διοικητικής διαδικασίας, είναι σημαντικό, όπως ανέφερε η γενική εισαγγελέας στις σκέψεις 57 και 58 των προτάσεών της, να τηρούνται στη διαδικασία αυτή όλες οι απαιτήσεις που απορρέουν από τα άρθρα 5 έως 10 της οδηγίας 2011/92, κάτι που απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει. Σε κάθε περίπτωση, τα μέλη του «ενδιαφερόμενου κοινού» τα οποία πληρούν τα προβλεπόμενα από το εθνικό δίκαιο κριτήρια ως προς το «επαρκές [έννομο] συμφέρον» ή την «προσβολή δικαιώματος» πρέπει να είναι σε θέση να ασκήσουν ένδικο βοήθημα κατά της αποφάσεως περί μη διενέργειας ΕΠΕ στο πλαίσιο μιας τέτοιας διαδικασίας.
- 51 Λαμβανομένων υπόψη των ως άνω σκέψεων, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 11 της οδηγίας 2011/92 έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική κανονιστική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, δυνάμει της οποίας η διοικητική απόφαση με την οποία διαπιστώνεται ότι δεν πρέπει να διενεργηθεί ΕΠΕ για σχεδιαζόμενο έργο αναπτύσσει δεσμευτική ισχύ έναντι των περιοίκων που δεν νομιμοποιούνται να προσφύγουν κατά της εν λόγω διοικητικής αποφάσεως, τούτο δε υπό την προϋπόθεση ότι οι περίοικοι αυτοί, οι οποίοι συγκαταλέγονται στο «ενδιαφερόμενο κοινό» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής, πληρούν τα προβλεπόμενα από το εθνικό δίκαιο κριτήρια ως προς το «επαρκές [έννομο] συμφέρον» ή την

«προσβολή δικαιώματος». Απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξετάσει αν η προϋπόθεση αυτή πληρούται στην ενώπιόν του εκκρεμούσα υπόθεση. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, οφείλει να διαπιστώσει ότι η διοικητική απόφαση περί μη διενέργειας τέτοιας εκτιμήσεως δεν αναπτύσσει δεσμευτική ισχύ έναντι των προμνησθέντων περιοίκων.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 52 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπíπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 11 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον, έχει την έννοια ότι αντιτίθεται σε εθνική κανονιστική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, δυνάμει της οποίας η διοικητική απόφαση με την οποία διαπιστώνεται ότι δεν πρέπει να διενεργηθεί εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων για σχεδιαζόμενο έργο αναπτύσσει δεσμευτική ισχύ έναντι των περιοίκων που δεν νομιμοποιούνται να προσφύγουν κατά της εν λόγω διοικητικής αποφάσεως, τούτο δε υπό την προϋπόθεση ότι οι περιοίκοι αυτοί, οι οποίοι συγκαταλέγονται στο «ενδιαφερόμενο κοινό» κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 2, της οδηγίας αυτής, πληρούν τα προβλεπόμενα από το εθνικό δίκαιο κριτήρια ως προς το «επαρκές [έννομο] συμφέρον» ή την «προσβολή δικαιώματος». Απόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξετάσει αν η προϋπόθεση αυτή πληρούται στην ενώπιόν του εκκρεμούσα υπόθεση. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, οφείλει να διαπιστώσει ότι η διοικητική απόφαση περί μη διενέργειας τέτοιας εκτιμήσεως δεν αναπτύσσει δεσμευτική ισχύ έναντι των προμνησθέντων περιοίκων.

(υπογραφές)